

19. Рубинштейн, С.Л. Проблемы общей психологии / С.Л. Рубинштейн. – СПб.: Издательство «Питер», 1999. – 720 с.
20. Цукерман Г.А. Как младшие школьники учатся учиться? / Г.А. Цукерман. – Вентана-Граф, 2010. – 56 с, р.12.
21. Цукерман Г.А. Развитие учебной самостоятельности. Вентана - Граф, 2010.- 78 с.
22. Цукерман Г.А. Учебное сотрудничество как способ формирования учебной деятельности младших школьников / Г.А. Цукерман // Теоретические основы обучения русскому языку в начальных классах. М.,1990. – 122 с, 75.
23. Эльконин Д. Б. Психология обучения младшего школьник, М, 1974. 64 с.

PREȘCOLARIZAREA – ETAPĂ FUNDAMENTALĂ ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

Maria Popa, masterand UST, educator, gr. did. II

Instituția Preșcolară nr. 3, or. Nisporeni

Rezumat. Ca ființă în devenire, preșcolarul trebuie susținut, îndrumat, ajutat, motivat, educat, încurajat de oamenii din preajma sa, adică părinții, bunicii, educatorii, etc., care prin modelul lor de a fi, aduc un viu exemplu, pe care copilul îl va adapta integral sau parțial. De aceea, rolul celor care au menirea de a crește și a educa este unul major și de o imensă responsabilitate, căci ceea ce se „sădește” în sufletul copilului de vârstă preșcolară sunt roadele pe care le vom culege ulterior peste ani. Nu zadarnic se vorbește despre „cei șapte ani de acasă” pe care îi are sau nu fiecare individ. Deci, etapa preșcolară este „vârsta de aur” care servește drept „temelia” pe care se constituie o personalitate, este perioada când trebuie găsită „cheia” spre sufletul și mentalitatea fiecărui copil, pentru a crește o generație sănătoasă, educată, capabilă să se conformeze oricăror schimbări ale vieții și societății.

Abstract. As a bereaved, the preschool must be supported, guided, helped, motivated, educated, encouraged by the people around him, that is parents, grandparents, educators, etc. who, by their model of being, bring a living example that the child will adapt it in full or in part. That is why the role of those who are meant to grow and educate is a major one and a huge responsibility, because what is "sowing" in the prehistoric child's soul is the fruit that we will collect later in years. Not in vain is the "seven years of home" that every individual has or does not have. So, the preschool stage is the "golden age" that serves as the "foundation" on which a person is formed, it is the time when the "queen" must be found to the soul and mentality of each child, in order to grow a healthy, educated, conform to any changes in life and society.

Orice vârstă își are farmecul său aparte, atuurile sale și, indiscutabil, se remarcă prin anumite realizări. Cea mai frumoasă etapă a vieții rămâne a fi, totuși, copilăria. Inocența și sublimul acestei vârste ne marchează pentru toată viața. Preșcolăritatea este etapa care se încadrează în această vârstă și, nemijlocit, joacă un rol crucial în dezvoltarea personalității copilului. La această vârstă orice copil trece prin mai multe transformări la nivel psihic, fizic, cognitiv și social. Astfel copilul începe să perceapă mediul înconjurător, să-și extindă

relațiile cu cei din jur, să asimileze și să-și dezvolte anumite valori, să se pregătească pentru marea etapă a școlarității.

Vârsta preșcolară impune mari schimbări sub toate aspectele, preșcolarul devine în timp mai sigur pe sine, se autocunoaște, începe să manifeste un anumit comportament, i se conturează temperamentul, se întrevăd anumite preferințe, talente, este cointerestat de anumite lucruri, leagă prietenii care de multe ori rămân a fi rezistente în timp, se adaptează mediului social, își formează anumite reflexe, își dezvoltă limbajul, devine emotiv, etc.

Trebuie să conștientizăm faptul că la vârsta preșcolară se schimbă structura comunicării noastre cu copilul, se valorifică relațiile de egalitate, de parteneriat în diferite activități (joc, convorbire, construire etc.) prin colaborare și cooperare.

Imitarea globală este substituită treptat prin elementele atitudinii critice față de acțiunile semenilor și ale adulților, apar primele forme de comportament independent.

„A educa” înseamnă a utiliza diverse forme de învățare împreună, indivizii imitând diferite forme de gesticulare de la o persoană la alta. Scopul educării este dezvoltarea aptitudinilor, îmbogățirea cunoștințelor, familiarizarea cu noi direcții. Educația trebuie să deschidă toate direcțiile existenței, să ușureze formele de dezvoltare a personalității. Metodele de învățare sunt selectate de cadrele didactice, în dependență de contingentul intelectual al indivizilor. Aceste selecții mai sunt alese și după criteriile psihologice și pedagogice.

Activitățile educative sunt structurate după principii didactice, se utilizează diverse metode de predare și învățare. Sunt transmise cunoștințe specifice disciplinei, ideile și comportamentele trebuie apreciate și evaluate. Cei care realizează toate aceste activități sunt cadre didactice, cu studii superioare specializate. Orice pedagog, în afară de cunoștințele de specialitate, mai trebuie să cunoască psihologia, metodică predării, pedagogia [4].

Învățământul preșcolar constituie prima treaptă a sistemului de educație și instruire care are drept scop pregătirea multilaterală a copilului pentru viață, în vederea integrării în activitatea școlară. Pentru realizarea acestui obiectiv se ia în considerație dezvoltarea capacităților creative prin valorificarea potențialului psihofiziologic și intelectual al copilului.

În grădiniță se formează, antrenează și cultivă abilități de acționare, disponibilități motivațional afective, care să-l pregătească pe copil pentru a face față solicitărilor specifice situațiilor școlare. Între 3-5 ani, categoriile de activități vor viza socializarea copilului și obținerea treptată a unei autonomii personale, iar pentru grupa de 5-7 ani accentul va fi pus pe pregătirea pentru școală și pentru viață a copilului.

Jocul din cadrul perioadei preșcolare se schimbă în perioada școlară mică și se transformă în joc didactic. El este cel care îmbină elementele distractive cu cele de muncă, de învățare. Rolul și importanța jocului didactic constă în faptul că el facilitează procesul de asimilare, fixare și consolidare a cunoștințelor, iar datorită caracterului său formativ influențează dezvoltarea personalității copilului. Jocul didactic este un important mijloc de

educație intelectuală care pune în valoare și antrenează capacitățile creatoare ale școlarului. El este folosit pentru cunoașterea realității pe o cale mai accesibilă, deoarece copiii descoperă unele adevăruri noi pentru ei, angajându-se în eforturi de gândire ce le oferă satisfacții. Ei sunt participanți nemijlociți la propria formare și, antrenați în joc, sunt capabili să depună eforturi mari pentru îndeplinirea sarcinilor date. Totodată, jocul didactic contribuie la dezvoltarea judecății, memoriei, atenției, spiritului de observație, la cultivarea obișnuinței cu munca intelectuală și cea independentă. El constituie un mijloc și un procedeu deosebit de valoros de acumulare de noi cunoștințe, de echilibrare a procesului de învățare și a activității de joc, putându-se desfășura atât în cadrul activităților libere, cât și în cadrul celor comune. Este un prilej de a completa unele lacune, de a asimila și de a folosi cunoștințe noi, de a-și dezvolta limbajul fonetic, lexical, gramatical.

Caracterul unic al personalității copilului este dat și de specificul necesităților individuale de cunoaștere și formare ale copilului ce sunt considerate din ce în ce mai des în pedagogia contemporană punctul de start al intervenției educaționale. Contrar concepției pedagogice preșcolare tradiționale, necesitățile copilului preșcolar nu se rezumă la cele de bază, fiziologice sau privind protecția și îngrijirea, ci parcurg întreg registrul necesităților fundamentale ale ființei umane: necesități afective (de dragoste, sentimentul apartenenței și al valorii personale), de cunoaștere, de acțiune și de afirmare a individualității. Fiecare dintre aceste necesități ia forme particulare, diferite de la copil la copil și de la o perioadă de dezvoltare la alta și trebuie cunoscute, interpretate, înțelese și întâmpinate ca un ansamblu de necesități, unele determinându-le și influențându-le pe altele. Relația acestor cerințe particulare ale copilului cu anumite configurații sau caracteristici de personalitate nu trebuie nici ea ignorată. De exemplu, necesitățile de cunoaștere ale copilului sunt direct influențate de nivelul dezvoltării cognitive, dar și de stabilitatea afectiv-emoțională și de trăsăturile temperamentale ale copilului [4].

Grădinița rămâne a fi, în această perioadă, acel „tărâm” unde „se altoiesc” valorile, unde copilul crește și, pas cu pas, asimilează cunoștințe, dezvoltă competențe, educă atitudini și comportamente. În acest context, jocul rămâne a fi calea de cunoaștere, de învățare, de comunicare, prin care copilul percepe lumea și pe sine însuși. Parteneriatul grădiniță – familie, care are același scop și anume creșterea și educarea copilului, trebuie motivat totdeauna, căci doar cu eforturi comune rezultatele frumoase nu vor întârzia să apară.

Bibliografie

1. Crețu T. Psihologia vârștelor. Editura Credis, București, 2001.
2. Ghidul Cadrelor Didactice pentru Educația Timpurie și Preșcolară.
3. Șchiopu U., Verzea E. Psihologia vârștelor. E.D.P., București, 1995.
4. <http://pipp-bn.blogspot.com/2012/01/educatia-prescolara-si-principiile-ei.html>
(vizitat: 24.09.2018).